

The Relationship between Cultural Intelligence and Sports Success by using Bayesian Analysis Approach (Case Study: Athletes of the Iranian National Canoe-Polo Team)

Zohreh Meshkati¹, Sahar Faeghi^{2*}, Amir Teymoor Payandeh Najafabadi³

¹ Department of motor behavior, Faculty of Sports Science, Isfahan (khorasgan) branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

² Department of Management, Faculty of Islamic Governance, Isfahan (Khorasgan) branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

³ Department of Bimometric Sciences, Faculty of Statistics and Mathematics, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

Received: 2022/04/21

Accepted: 2022/09/08

Original Research

Abstract

Objective: This study aims at investigating the relationship of cultural intelligence in the Iran national team canoe-polo athletes with athletic achievement.

Methodology: This study is descriptive- correlation and the subjects are all Iran national team canoe-polo athletes including 22 individuals (8 males and 14 females). The research method consisted of a researcher-made cultural-sports intelligence questionnaire (with four major dimensions of cognitive, Meta-cognitive, motivational and behavioral). The reliability of the questionnaire was confirmed with a 0.94 coefficient of ordinal theta for cultural intelligence. Hypothesis testing was done through the Bayesian Analysis Approach capable of doing structural analysis with a small sample volume by AMOS software.

Results: Findings showed that the measurement model of all tracks the cultural intelligence factor and its dimension together with the amount of achievement at the 95% level. There was not a significant difference between cultural intelligence and none of its dimensions in male and female athletes of Iran national team ($0.776 \geq 0.05$).

Conclusion: According to research findings and cultural intelligence ability to be trained as helping keys in reaching athletic achievement, it is recommended that canoe-polo officials and sports managers try to understand the need, plan and train the athletes so that it will be an act of improving the socio-cultural aspect of this issue.

Keywords: Cultural Intelligence, Sports Achievement, Canoe-polo, National Team, Iran.

---

* Corresponding author's e-mail address: s.faeghi@khuisf.ac.ir

بررسی رابطه هوش فرهنگی و موفقیت ورزشی با استفاده از رویکرد تحلیل بیزی (مورد مطالعه: ورزشکاران تیم ملی کانوپولوی ایران)

زهره مشکاتی^۱، سحر فائق^{۲*}، امیر تیمور پاینده نجف آبادی^۳

^۱ گروه رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

^۲ گروه مدیریت، دانشکده حکمرانی اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

^۳ گروه علوم بیم‌سنجی، دانشکده آمار و ریاضیات، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۱۷

چکیده

هدف: هدف تحقیق حاضر بررسی رابطه هوش فرهنگی ورزشکاران کانوپولوی تیم ملی ایران با میزان دستیابی به موفقیت ورزشی بوده است.

روش‌شناسی: روش پژوهش حاضر از نوع تحقیقات توصیفی-همبستگی و آزمودنی‌های پژوهش حاضر کلیه ورزشکاران کانوپولوی تیم ملی ایران شامل ۲۲ نفر (۸ مرد و ۱۴ زن) بودند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های محقق‌ساخته هوش فرهنگی ورزشی (با چهار بعد اصلی شناختی، فراشناختی، انگیزشی و رفتاری) بوده است. قابلیت اعتماد پرسش‌نامه هوش فرهنگی با مقدار ضریب تتای ترتیبی ۰/۹۴ تأیید شد. برای آزمون فرضیه‌ها از روش تحلیل بیزی که قابلیت انجام تحلیل ساختاری با حجم نمونه کم را دارد، توسط نرم‌افزار AMOS استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که مدل برآورد تمامی مسیرهای عامل هوش فرهنگی و ابعاد آن با میزان موفقیت ورزشی در سطح ۹۵ درصد رابطه معنادار داشته است؛ به علاوه بین هوش فرهنگی و هیچ یک از ابعاد آن در بین ورزشکاران زن و مرد کانوپولوی تیم ملی ایران تفاوت معناداری گزارش نشد ($0/05 \leq 0/776$).

نتیجه‌گیری: متناسب با یافته‌های پژوهش و با توجه به آموزش‌پذیر بودن عامل هوش فرهنگی به عنوان کلید کمک‌رسان در دستیابی به موفقیت ورزشی، پیشنهاد می‌گردد مسئولان و مدیران ورزش کانوپولو طی فرآیندی به نیازسنجی، برنامه‌ریزی و آموزش ورزشکاران پرداخته تا در راستای تعالی و رشد اجتماعی-فرهنگی‌شان اقدام گردد.

واژگان کلیدی: هوش فرهنگی، موفقیت ورزشی، کانوپولو، تیم ملی، ایران

مقدمه

امروزه با افزایش سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای، بهبود عملکرد ورزشی، دستیابی به موفقیت‌های ورزشی بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است، به‌عنوان مثال در رشته‌های تیمی با توجه به اینکه سطح عملکرد تیمی از وضعیت تعهد بازیکنان، تعاملات و روابط بین آن‌ها تأثیر می‌پذیرد؛ به نظر می‌رسد، متغیری مانند هوش فرهنگی^۱، نقش مهمی در عملکرد تیمی و دستیابی به موفقیت ورزشی داشته باشد (Kalani, Khalifa and Taybi, 2015: 106)؛ همچنین امروزه رشد روزافزون تنوع فرهنگی در محیط‌های ورزشی، باعث ایجاد علاقه شدید در افراد شده که این خود بر فرهنگ و تفاوت‌های فرهنگی و چالش‌های جدیدی تأثیر می‌گذارد که برای تیم‌ها، مربیان و در کل جامعه ورزشی اهمیت زیادی دارد (Kalani, Khalifa and Taybi, 2015: 107; Movahedi, 2022: 2) تحقیق و بررسی در رفتار سازمانی و روان‌شناسی اجتماعی آشکار می‌کند که فرهنگ، اغلب فرآیندها و پیامدهای سازمانی-نهادی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ بنابراین محققان برای بررسی و جستجوی بهترین ابزار فعالیت و اداره کردن محیط‌هایی که دارای تنوع فرهنگی‌اند، هوش فرهنگی را معرفی کرده‌اند (Moody, 2007). این هوش دامنه جدیدی از هوش است که برای نخستین بار توسط ارلی و انگ^۲ در سال ۲۰۰۳ مطرح شد که به‌عنوان توانایی یک فرد برای سازگاری مؤثر در زمینه‌های فرهنگی جدید و تطبیق سریع و نظام‌مند با فرهنگ جدید، تعریف شده است (Earley and Ang, 2003; VanDyne Rockstuhl, 2018).

نگاه به مسیر حرکت سازه هوش فرهنگی حاکی از توسعه آن از یک مفهوم نظری به یک مهارت اکتسابی، سازه قابل‌سنجش با خصوصیت‌های روان‌سنجی قوی و چارچوب علمی و عملی مناسب برای آموزش جهانی است (Dyne NG, and Ang, 2012: 584)؛ بنابراین تئوری‌های زیادی در حوزه هوش فرهنگی توسعه یافته‌اند چنانکه در تعریف هوش فرهنگی پژوهشگران مختلف از جمله (Earley and Ang, 2003)، (Kumar and Rose, 2008) و (Livermore, 2011) بر ابعاد چهارگانه سازه هوش فرهنگی شامل ذهنی یا شناختی^۳، فراشناختی^۴، انگیزشی^۵ و رفتاری^۶ تأکید کرده‌اند.

۱- بعد شناختی (دانشی درباره هنجارها، اعمال و قراردادها در فرهنگ‌های مختلف)؛ ۲- بعد فراشناختی (تدوین راهبرد پیش از برخورد میان فرهنگی، بررسی مفروضات در حین برخورد و تأیید و تغییر نقشه‌های ذهن در صورت متفاوت بودن تجارب واقعی از انتظارات پیشین)، ۳- بعد انگیزشی (توانایی و تمایل به یادگیری و فعالیت در موقعیت‌های فرهنگی مختلف) و ۴- بعد رفتاری (توانایی انجام رفتار کلامی و غیرکلامی مناسب هنگام برقراری ارتباط با افرادی از فرهنگ‌های دیگر) (Mirvahedi, Meshkati, Badami and Faeghi, 2021: 42) است که افراد با بهره‌مندی از آن می‌توانند در فرهنگ‌ها و موقعیت‌های مختلف به خوبی ایفای نقش نمایند.

اگر در هر نهادی به‌ویژه نهادهای چندفرهنگی همچون نهاد ورزش و ساختارهای مرتبط با آن، خاصه در تیم‌های گروهی به خصیصه‌های فرهنگی متفاوت و ظرفیت‌های فردی توجه نشود، ممکن است با مشکلات مهم مانند درگیری‌های بی‌شمار، نارضایتی شغلی، عملکرد بد و ترک فضا مواجه شوند؛ به‌عنوان مثال در هر تیم ورزشی طیف

-
1. Cultural Intelligence
  2. Earley & Ang
  3. Mental or cognitive Intelligence
  4. Meta-cognitive Intelligence
  5. Motivational Intelligence
  6. Behavioral Intelligence

وسیع‌تری از خرده‌فرهنگ‌ها وجود دارد که تفاوت‌های فرهنگی ناشی از زبان‌ها، قومیت‌ها و بسیاری از ویژگی‌های دیگر می‌توانند به‌عنوان منبعی بالقوه برای درگیری و اختلاف میان دست‌اندرکاران ورزشی در آن تیم ظاهر شود (Mirvahedi and et al., 2021: 42). حال اگر درک مناسبی از این تفاوت‌ها وجود نداشته باشند، روابط و مناسبات بین اعضا بسیار پیچیده خواهد شد و بر سطح عملکرد تیمی و دستیابی به موفقیت‌های ورزشی تأثیر منفی خواهد گذاشت. (Hemmatinezhad, Hoseini, Jalili and Panahi, 2014: 25). بنابراین کیفیت و نحوه برقراری ارتباطات مهم است زیرا از یک سو برقراری تعاملات اجتماعی در روابط درون و بین‌گروهی ورزشکاران و سایر اعضای تیم‌ها از پیش‌شرط‌های اصلی کار گروهی است (Mirvahedi and et al., 2021: 44). از سوی دیگر به‌ویژه ورزشکاران تیم‌های ملی و بین‌المللی در موقعیت‌های مختلف و فضاهای فرهنگی متنوع فعالیت دارند و تبادلات اجتماعی بر عملکرد و کارایی ورزشکاران اثرگذار خواهد بود (Ghasemi, Zolaktaf and Nooralivand, 2009: 18). این واقعیت در حالی تبلور می‌یابد که در صنعت ورزش اغلب اهمیت تأثیر دانش و رفتار فرهنگی جامعه ورزشی را بر اهرم‌های انگیزاننده مشارکت‌های ورزشی دست کم می‌گیرند که عدم درک چنین امر مهمی می‌تواند چالش‌هایی نظیر عدم بهره‌مندی مناسب از پتانسیل‌های منابع انسانی ورزشی با پیشینه فرهنگی متفاوت در دستیابی به موفقیت‌های ورزشی را ایجاد کند (Lok, 2019: 12)؛ بنابراین مقتضی است که برای مدیریت رفتارهای مؤثر ورزشکاران به مؤلفه‌های هوش فرهنگی‌شان در تحقق و دستیابی به موفقیت‌های ورزشی با تأکید بر اهداف جمعی توجه ویژه شود.

از دیگر چالش‌های مهم در علوم ورزشی، شناسایی عوامل مؤثر بر اکتساب و حفظ موفقیت ورزشی است (Mousavi & Vaez Mousavi, 2015: 125). موفقیت ورزشی فرآیند یادگیری فعالی است که در اثر تمرین هدفمند و بهبود مهارت‌های ضروری برای رسیدن به سطح بالای عملکرد ورزشی و پیروزی به دست می‌آید. (Vaez Mousavi & Mousavi, 2015: 26). همان‌گونه که اشاره شد، عملکرد مطلوب در ورزش حاصل ترکیبی از توانایی‌هاست و فقدانشان مانع عملکرد مطلوب ورزشکار می‌شود. (Vaez Mousavi & Mosabi, 2013). یکی از مهم‌ترین مهارت‌ها و توانمندی‌ها لازم در دستیابی به موفقیت ورزشی، بهره‌مندی ورزشکاران از هوش فرهنگی است؛ به بیان دیگر در حوزه ورزش، هنگامی که بازیکنان یک تیم در کنش‌های متقابل در قالب رفتارهای کلامی و غیرکلامی یکدیگر را درک می‌کنند؛ از طریق تسلط به زبان منطقه‌ای یا بین‌المللی ارتباط برقرار کرده، به دلیل ارتباطات بین‌فرهنگی، تجربه فرهنگی خود را نسبت به فرهنگ مقابل توسعه می‌بخشند؛ بنابراین به یکدیگر اعتماد دارند و خود نیز قابل اعتمادند؛ پس پیوندها و علقه‌های میانشان محکم‌تر شده و با قدرت و همدلی بیشتری به انجام فعالیت خواهند پرداخت؛ در این شرایط تأمین منافع متقابل به تحقق اهداف جمعی کمک نموده که نتیجه آن در بهبود عملکرد و موفقیت ورزشی‌شان تبلور خواهد نمود. بر این اساس، هوش فرهنگی با گسترش آگاهی‌ها، بهره و نصیب ورزشکاران را از موقعیت‌های پیش رو افزایش می‌دهد؛ به بیان دیگر ورزشکارانی که با دیگران روابطی پویا و قابل اعتماد دارند، عناصر رفتاری ویژه‌ای که برای آرامش تیم مناسب است را در خود توسعه و بهبود می‌بخشند. در این حالت، اعضای تیم بیشتر مدارا و کمتر بدگمانی و عیب‌جویی می‌کنند و این پیامدها رسیدن به نتیجه مطلوب که همان موفقیت در مسابقات است را به ارمغان می‌آورد. به نظر می‌رسد هوش فرهنگی به عنوان یکی از عوامل تبیین‌کننده اجتماعی و فرهنگی موفقیت ورزشی در نظر گرفته می‌شوند. متناسب با این مفروضه، تحقیقاتی نیز مبنی بر اثرگذاری مثبت هوش فرهنگی در دستیابی به موفقیت و سازگاری با تقاضاهای اجتماعی گزارش شده است از جمله تحقیقات:

Sohrabi & Moharamzade, 2022; Mirvahedi and et al., 2021; Moghiminia, 2018; Valaei, 2018; ShayestehBorna, 2018; Mousavirad & BahaiiKasmaii, 2018; Feizi, and et al., 2017; Badriazarin & hooshang, 2017; Zamani and et al., 2013; Rahimi and et al., 2012; Faizi, 2010 and Templer, 2010.

با توجه به اهمیت موفقیت ورزشی و تأثیری که در تعیین هدف ورزشکاران دارد، در مطالعه حاضر هوش فرهنگی به عنوان یکی از مهم‌ترین پیش‌فرض‌های تبلور مهارت‌های اجتماعی و فرهنگی ورزشکاران در دستابی به موفقیت‌شان در نظر گرفته شد، با این هدف که با توجه به اکتسابی بودن بخش قابل توجهی از مهارت‌ها و قابلیت‌های هوش فرهنگی، متناسب با نتایج تحقیق حاضر و سایر مطالعات همراستا در قالب آموزش‌های رسمی و غیررسمی برای بهبود مهارت‌های فرهنگی، شناختی و رفتاری ورزشکاران بتوان گام مؤثری برداشت. متناسب با ماهیت رشته کانوپولو به عنوان یک ورزش تیمی و کسب موفقیت‌های چشمگیر تیم ملی این رشته از جمله کسب مقام‌های برتر آسیا از یک سو و از سوی دیگر در دسترس بودنشان، از میان سایر ورزش‌های تیمی به عنوان جامعه هدف و نمونه انتخاب شد؛ مطالعه حاضر در پی بررسی رابطه هوش فرهنگی ورزشکاران کانوپولوی تیم ملی ایران و دستیابی به موفقیت ورزشی‌شان بوده است و برای پاسخ به این سؤالات طراحی گردید که آیا بین عامل هوش فرهنگی بازیکنان تیم ملی کانوپولوی ایران با موفقیت ورزشی‌شان رابطه معناداری وجود دارد؟ آیا بین ابعاد (شناختی، فراشناختی، انگیزشی و رفتاری) هوش فرهنگی بازیکنان تیم ملی کانوپولوی ایران با موفقیت ورزشی‌شان رابطه معناداری وجود دارد؟ و آیا بین عامل هوش فرهنگی با میزان موفقیت ورزشی ورزشکاران زن و مرد کانوپولوی تیم ملی ایران تفاوتی وجود دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق حاضر توصیفی (غیرآزمایشی) از نوع همبستگی است. از نظر کنترل شرایط پژوهش یک بررسی پیمایشی، از نظر هدف کاربردی و به لحاظ معیار زمان از نوع تحقیقات مقطعی است. جامعه آماری و نمونه پژوهش حاضر کلیه ورزشکاران کانوپولوی تیم ملی ایران را شامل شده که مطابق با آمار اعلام شده ۲۲ نفر (۸ مرد و ۱۴ زن) گزارش شد. در این پژوهش متناسب با حجم کوچک جامعه آماری و محدودیت در انتخاب نمونه، جامعه نمونه همان جامعه آماری لحاظ شد. ابزار تحقیق، شامل دو پرسشنامه است: ۱- پرسشنامه مربوط به سنجش متغیرهای دموگرافیک (جمعیت‌شناختی) ۲- پرسشنامه سنجش هوش فرهنگی ورزشی: این پرسشنامه محقق ساخته مبتنی بر نظریه هوش فرهنگی ارلی و آنگ است که از چهار بعد اصلی (شناختی، فراشناختی، انگیزشی و رفتاری) و یازده مؤلفه تشکیل شده است.

محاسبه قابلیت اعتماد پرسشنامه هوش فرهنگی: در سال ۱۹۷۳ آرمور^۱ با استفاده از تحلیل مؤلفه‌های اصلی، ضریبی با عنوان تتا (که از آن با عنوان تتای ترتیبی نیز یاد می‌شود) برای محاسبه همبستگی درون رده‌ای ارائه نمود. ضریب تتا بر اساس بزرگترین مقدار ویژه ماتریس همبستگی λ_{max} به صورت زیر تعریف می‌شود: $\theta = \frac{p}{p-1} \left(1 - \frac{1}{\lambda_{max}} \right)$. ضریب تتا یک برآوردگر استوارتر نسبت به فاصله گرفتن از فرض نرمال بودن مشاهدات است؛ چولگی توزیع مشاهدات تأثیر کمتری بر مقدار ضریب تتا می‌گذارد و ضریب تتا از نظر مقدار همیشه از ضریب آلفای کرونباخ بزرگتر است؛ بنابراین استفاده از ضریب تتا برای برآورد همبستگی درون‌رده‌ای تا حدودی مشکل کم-برآوردی آلفای کرونباخ را برطرف می‌کند. (PayandehNajafabadi & Omidinajafabadi, 2013) با استفاده از فرمول تتای ترتیبی، با توجه به اینکه تمامی ضرایب تتای ترتیبی در پرسشنامه هوش فرهنگی از ۰/۷ بیشتر بود و

1. Armore

ضریب تتای کلی برای هوش فرهنگی برابر با ۰/۹۴ گزارش شد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که قابلیت اعتماد پرسش‌نامه هوش فرهنگی مورد تأیید است. برای آزمون فرضیه‌ها از روش تحلیل بیزی^۱ که قابلیت انجام تحلیل ساختاری با حجم نمونه کم را دارد، استفاده شد. تحلیل بیزی ابزار تحلیلی قدرتمندی برای مدل‌سازی آماری، تفسیر نتایج و پیش‌بینی داده‌هاست. از این رویکرد می‌توان زمانی استفاده کرد که روش‌های استاندارد مبتنی بر فراوانی (کلاسیک) در دسترس نیستند و یا روش‌های کلاسیک موجود موفقیت چندانی ندارند (Campbell and Thompson, 2012; PayandehNajafabadi & OmidiNajafabadi, 2013). برای آزمون فرضیه‌ها و رسم مدل از نرم افزار AMOS ویرایش ۲۲ استفاده شد.

تعاریف نظری و عملیاتی متغیرهای پژوهش:

متغیرهای پژوهش حاضر عبارتند از: ۱- هوش فرهنگی (ابعاد انگیزشی، شناختی، فراشناختی و رفتاری) و ۲- موفقیت ورزشی

۱- هوش فرهنگی: ارلی و آنگ هوش فرهنگی را به عنوان قابلیت فرد برای سازگاری مؤثر با قالب‌های نوین فرهنگی و یادگیری الگوهای جدید در تعاملات فرهنگی و ارائه پاسخ‌های رفتاری صحیح به این الگوها تعریف می‌کنند (Earley and Ang, 2003). در تعریف هوش فرهنگی پژوهشگران مختلف از جمله آنگ و ون‌داین^۲ (2009)، کومار و رز^۳ (2008) بر ابعاد سه‌گانه سازه هوش فرهنگی شامل ذهنی یا شناختی، انگیزشی و رفتاری تأکید کرده‌اند؛ با این حال برخی از پژوهشگران نظیر ارلی و آنگ (2003) و لیورمور^۴ (2011) به بعد چهارمی از هوش فرهنگی نیز اشاره کرده‌اند که هوش فرهنگی فراشناختی نامیده می‌شود.

در پژوهش حاضر هوش فرهنگی مبتنی بر دیدگاه نظری ارلی و آنگ (2003) از طریق پرسشنامه محقق ساخته هوش فرهنگی ورزشی سنجیده شد.

۱-۲ بعد انگیزشی (MOT)^۵ شامل شدت و جهت انرژی به کار رفته به سمت یادگیری درباره واقعیت‌های بین فرهنگی است و شامل سه جنبه فرعی (انگیزه درونی، انگیزه بیرونی و خودکارآمدی) می‌شود؛ انگیزه درونی به لذت از شرایط متنوع فرهنگی، انگیزه بیرونی به مزایای آشکاری که از تجربیات متنوع فرهنگی حاصل می‌شود و خودکارآمدی به اعتماد در مؤثر بودن در شرایط میان فرهنگی اشاره دارند (Livmore, 2011) برای مثال به اعتماد و اطمینان فرد به توانایی خود در سازگاری با فرهنگ جدید اطلاق شده است. در این پژوهش بعد انگیزشی از طریق ۲۷ گویه محقق ساخته مرتبط با سه جنبه فرعی انگیزشی پرسشنامه هوش فرهنگی ورزشی و با طیف پنج سنج‌های لیکرت سنجیده شده است.

۲- بعد شناختی (COG)^۶ شامل دانش درباره هنجارها، ارزش‌ها و عرف و قراردادهای فرهنگ‌های مختلف می‌شود؛ این شناخت دارای ابعاد اقتصادی، حقوقی، اجتماعی، فرهنگی و خرده فرهنگ‌هاست و شامل دو جنبه فرعی (نظام‌های فرهنگی، ضوابط و ارزش‌های فرهنگی) می‌شود. منظور از نظام‌های فرهنگی روش‌هایی است که جوامع به

1. Bayesian analysis
2. Ang, & VanDyne
3. Kumar & Rose
4. Livmore
5. Motivational
6. Cognitive

کمک آن‌ها خود را برای برآوردن نیازهای پایه‌ای اعضای خود ساماندهی می‌کنند؛ به علاوه ضوابط و ارزش‌های فرهنگی نیز به روش‌های متفاوتی اطلاق می‌شود که فرهنگ‌ها به موضوعاتی همچون زمان، اختیارات و روابط می‌پردازد (Livemore, 2011)، برای مثال به شناخت اشتراکات فرهنگی و بهره‌گیری از آن‌ها در برقراری ارتباط اطلاق شده است، در این پژوهش بعد شناختی از طریق ۱۸ گویه^۱ محقق ساخته مرتبط با دو جنبه^۲ فرعی شناختی پرسشنامه^۳ هوش فرهنگی ورزشی و با طیف پنج سنجی لیکرت سنجیده شده است.

۳- بعد فراشناختی (MET)^۱ بعد سوم است که هوش فرهنگی فراشناختی نامیده می‌شود. هوش فراشناختی در واقع نشانه^۴ آمادگی ذهنی فرد برای تحصیل و بازنگری در آموخته‌های قبلی مرتبط با سایر ابعاد هوش فرهنگی است، سه جنبه^۵ فرعی استراتژی هوش فرهنگی عبارتند از: آگاهی، برنامه‌ریزی و بررسی؛ آگاهی به معنای اطلاع از آنچه که درباره^۶ ما و دیگران در حال رخ دادن است؛ برنامه‌ریزی به معنای استفاده از زمان در آماده شدن برای یک رویداد میان فرهنگی است -پیش‌بینی اینکه چگونه با افراد، موضوعات و موقعیت‌ها برخورد کنیم؛ بررسی کردن یعنی نظارت بر تعاملات خود با این قصد که آیا طرح‌ها و انتظارات ما مناسبند یا خیر و همچنین به معنای مقایسه^۷ انتظارات با تجربه^۸ واقعی است (Livemore, 2011)، برای مثال به استدلال و تفسیر تجارب بین فرهنگی که توسط فرد صورت می‌گیرد اطلاق می‌شود، در این پژوهش بعد فراشناختی از طریق ۲۵ گویه^۹ محقق ساخته^{۱۰} مرتبط با سه جنبه^{۱۱} فرعی فراشناختی پرسشنامه^{۱۲} هوش فرهنگی ورزشی و با طیف پنج سنجی لیکرت سنجیده شده است.

۴- بعد رفتاری (BEH)^{۱۳} شامل توانایی به کارگیری کنش‌های زبانی و غیرزبانی به هنگام تعامل با مردمی از فرهنگ‌های متفاوت است؛ ابعاد فرعی بعد رفتاری عبارتند از اعمال کلامی، اعمال غیر کلامی و اعمال گویشی - کلمات و عبارات دقیقی که ما در زمان انتقال انواع خاصی از پیام‌ها استفاده می‌کنیم. این سه نوع رفتار زمانی که بیشترین نیاز به تطبیق یا هنجارهای فرهنگی وجود دارد، مناسب است (Livemore, 2011). در این پژوهش بعد رفتاری از طریق ۱۸ گویه^{۱۴} محقق ساخته^{۱۵} مرتبط با سه جنبه^{۱۶} فرعی رفتاری پرسشنامه^{۱۷} هوش فرهنگی ورزشی و با طیف پنج سنجی لیکرت سنجیده شده است.

۲- موفقیت ورزشی: موفقیت ورزشی فرآیند یادگیری فعالی است که در اثر تمرین هدفمند و بهبود مهارت‌های ضروری برای رسیدن به سطح بالای عملکرد ورزشی و پیروزی به دست می‌آید (Mousavi & Vaez Mousavi, 2015: 26). در پژوهش حاضر موفقیت ورزشکاران از طریق رتبه‌بندی صورت گرفت که این رتبه‌بندی بر اساس تعداد دفعات مشارکت در اردوهای تیم ملی کانوپولو، تعداد دفعات عضویت در تیم ملی کانوپولو، تعداد حضور در مسابقات رسمی، تعداد دفعات مقام‌آوری در مسابقات ملی و بین‌المللی، کسب مقام در مسابقات ملی و بین‌المللی (مقام اول=رتبه^{۱۸}؛ مقام دوم=رتبه^{۱۹}؛ و مقام سوم=رتبه^{۲۰}). در این پژوهش موفقیت ورزشی از طریق ۹ سؤال محقق ساخته سنجیده شد.

فرضیه‌های پژوهش

برپایه^{۲۱} نظریه^{۲۲} ارلی و آنگ (2003)، فرضیه‌های زیر در این پژوهش مورد تحلیل قرار گرفت:

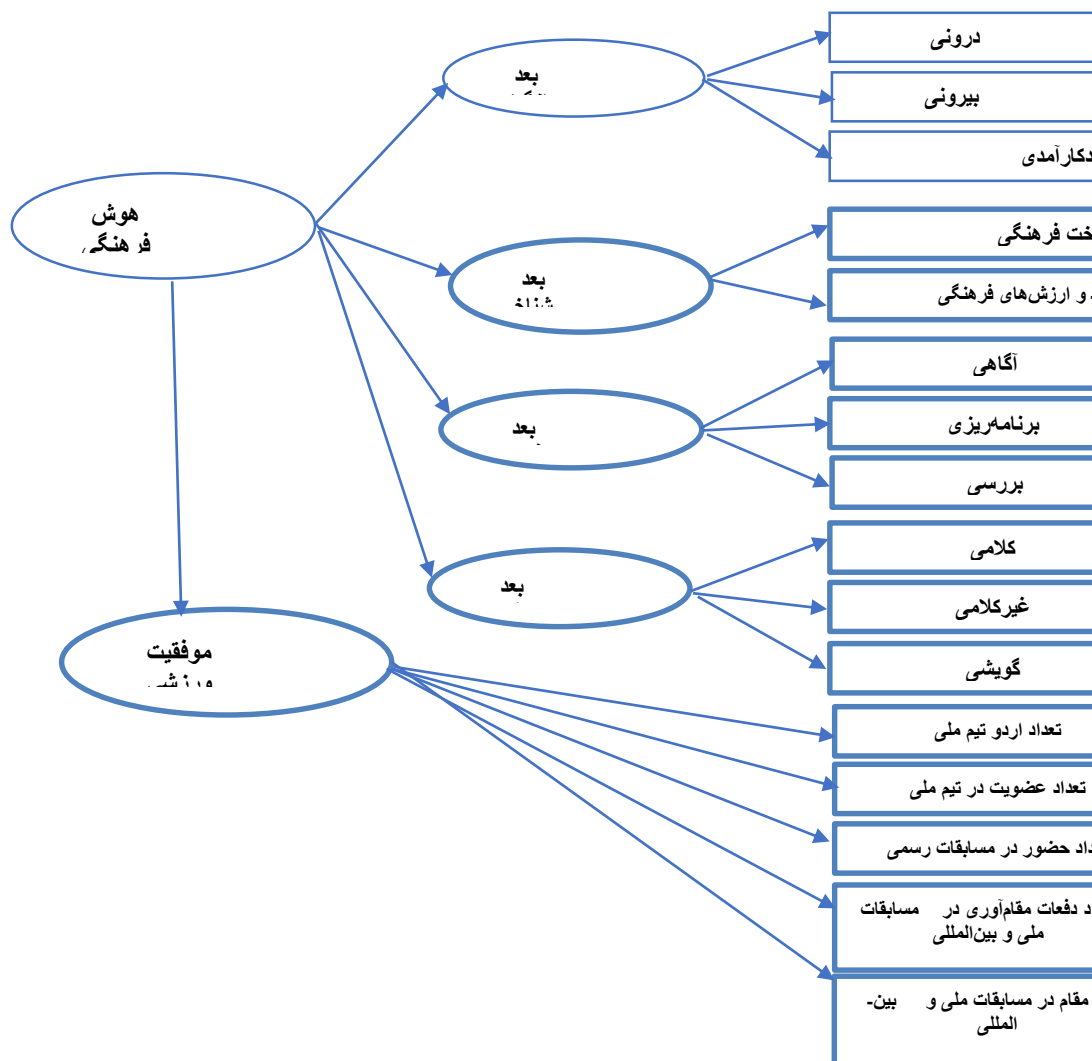
۱- به نظر می‌رسد عامل هوش فرهنگی بازیکنان تیم ملی کانوپولوی ایران با موفقیت ورزشی‌شان رابطه^{۲۳} معناداری وجود دارد.

1. Meta-cognitive

2. Behavioral

۲- به نظر می‌رسد ابعاد (شناختی، فراشناختی، انگیزشی و رفتاری) هوش فرهنگی بازیکنان تیم ملی کانوپولوی ایران با موفقیت ورزشی‌شان رابطه معناداری وجود دارد.

۳- به نظر می‌رسد بین عامل هوش فرهنگی با میزان موفقیت ورزشی ورزشکاران زن و مرد کانوپولوی تیم ملی ایران تفاوت معناداری وجود دارد.

شکل ۱. مدل تحلیلی پژوهش

یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که میانگین سن ورزشکاران مورد مطالعه، ۲۴/۱ سال (با انحراف معیار ۳/۲۹ سال)، ۱ نفر متأهل و ۲۱ نفر مجرد بودند. سطح تحصیلات اکثر آن‌ها (۱۳ نفر) کارشناسی و سطح تحصیلات اکثر پدران و مادران آن‌ها دیپلم و پایین‌تر بود (به ترتیب ۲۹ و ۹ نفر). در ادامه توصیفی از متغیرهای پژوهش شامل هوش فرهنگی و ابعاد چهارگانه آن شامل (رفتاری، فراشناختی، شناختی و انگیزشی)، و همچنین موفقیت در جدول (۱) گزارش شده است.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی نمرات استاندارد عامل هوش فرهنگی و عامل سرمایه اجتماعی ورزشکاران و ابعاد آن‌ها

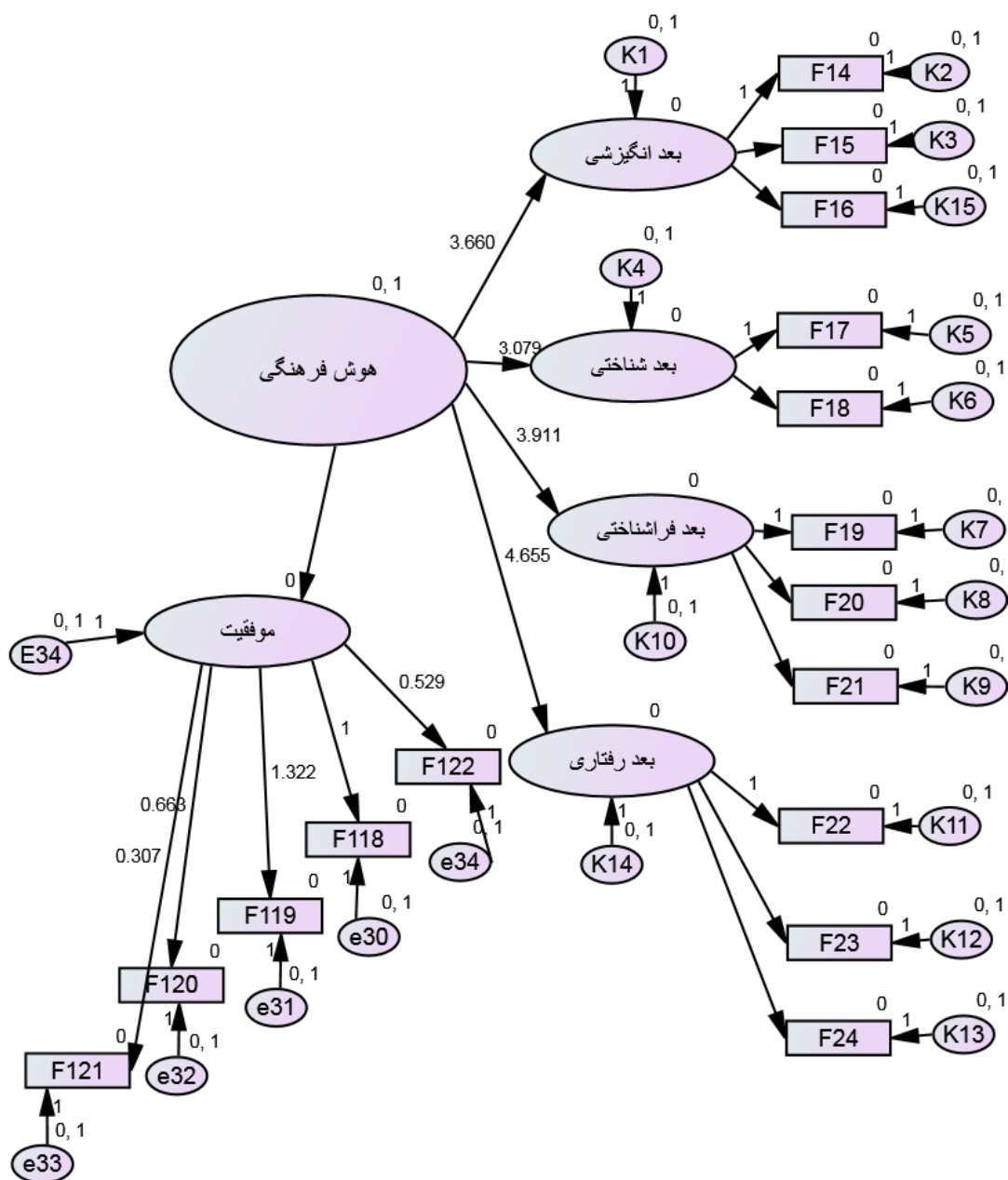
خطای استاندارد میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	جنس	شاخص	متغیر
۰/۰۷	۰/۲۲	۰/۸۶	۸	مرد	عامل هوش فرهنگی	
۰/۰۳	۰/۱۳	۰/۸۶	۱۴	زن		
۰/۲۶	۰/۸۰	۴/۰۸	۸	مرد	بعد رفتاری هوش فرهنگی	
۰/۱۹	۰/۷۱	۳/۹۳	۱۴	زن		
۰/۲۰	۰/۶۱	۲/۹۸	۸	مرد	بعد فراشناختی هوش فرهنگی	
۰/۱۴	۰/۵۵	۳/۴۳	۱۴	زن		
۰/۲۳	۰/۶۹	۲/۷۴	۸	مرد	بعد شناختی هوش فرهنگی	
۰/۱۶	۰/۶۳	۲/۶۵	۱۴	زن		
۰/۱۸	۰/۵۶	۳/۳۲	۸	مرد	بعد انگیزشی هوش فرهنگی	
۰/۱۰	۰/۳۸	۳/۴۲	۱۴	زن		
۰/۵۷	۱/۷۳	۹/۰۵	۸	مرد	موفقیت	
۰/۵۰	۱/۸۹	۸/۸۲	۱۴	زن		

چنانچه در جدول شماره ۱ مشاهده می‌شود بیشترین میانگین در عامل هوش فرهنگی به بعد رفتاری و کمترین میانگین به بعد شناختی تعلق گرفت.

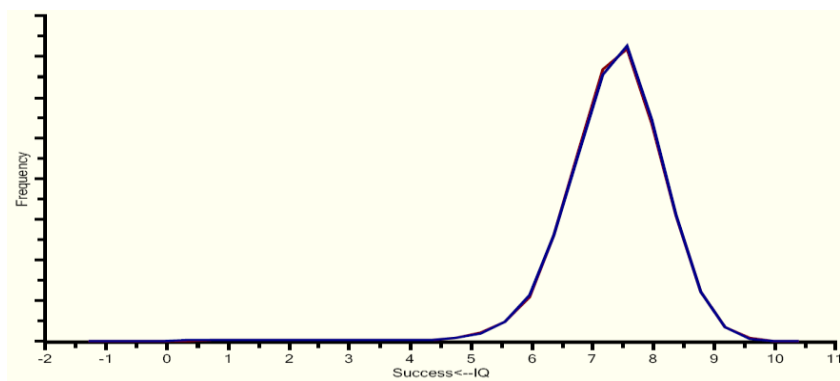
در ادامه مدل سنجش رابطه هوش فرهنگی با میزان موفقیت ورزشی ورزشکاران کانوپولو ارائه شده است. نیکویی برازش مدل بیزی رابطه هوش فرهنگی با میزان موفقیت ورزشی: در تحلیل بیزی، برای تحلیل ساختاری بیزی برخلاف تحلیل ساختاری کلاسیک، معیارهای برازش زیادی برای مقایسه مدل‌های ساختاری با یکدیگر وجود ندارد و مدل‌های ساختاری بیزی تنها بر اساس معیار^۱ DIC و مناسب بودن تابع توزیع پسین برازش شده به مدل، مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. هر قدر مقدار معیار DIC کوچک‌تر باشد مدل بهتر خواهد بود (PayandehNajafabadi & Omidinajafabadi, 2013).

برای بررسی برازش مدل، عملیات تولید داده‌ها، هنگامی متوقف می‌گردد که آمار همگرایی یا C.S.^۲ نهایی کمتر از ۱/۰۰۲ گردد. برای بسیاری از تحلیل‌ها مقادیر ۱/۱ یا کوچکتر، کافی‌اند؛ بنابراین مقیاس پیش‌فرض ۱/۰۰۲ محافظه‌کارانه است (PayandehNajafabadi & Omidinajafabadi, 2013) در این تحقیق با توجه به اینکه آمار همگرایی نهایی یا C.S. کمتر از ۱/۰۰۱ گردید، عملیات تحلیل بیزی متوقف گردید و DIC برابر با ۷۲۲/۲۸ به دست آمد. نرم‌افزار آموس، در مورد C.S. چند نمودار پیشنهاد می‌کند که می‌تواند در آزمون همگرایی روش^۳ MCMC بیزی کمک کند. برای بررسی میزان دقت توزیع پسین برازش شده به هر پارامتر، تمامی مسیرها با استفاده از نمودار، مورد قضاوت قرار گرفتند. برای مشاهده میزان دقت توزیع پسین برازش شده به هر پارامتر، از نمودار پلی‌گون^۴ استفاده شد؛ در ادامه مسیر تأثیرگذاری عامل هوش فرهنگی بر عامل موفقیت ورزشی در شکل (۳) گزارش شده است.

1. Deviance Information Criterion
2. Convergence Statistic
3. Markov chain Monte Carlo
4. Polygons Chart

شکل ۲. مدل سنجش رابطه هوش فرهنگی با میزان موفقیت ورزشی ورزشکاران کانوپولو

شکل ۳. مسیر تأثیرگذاری عامل هوش فرهنگی بر عامل موفقیت ورزشی

از آنجا که توزیع یک سوم ابتدایی و انتهایی شکل بالا، تقریباً شبیه است؛ بنابراین می‌توان همگرا شدن مسیر مورد بررسی را نتیجه گرفت. این نتیجه در سایر متغیرها نیز مشاهده شد.

جدول ۲. شاخص‌های برگزیده برای ارزیابی کلیت مدل اندازه‌گیری رابطه بین متغیرهای مشاهده شده و پنهان هوش فرهنگی، سرمایه اجتماعی و موفقیت ورزشی

پارامترها	شاخص	میانگین	انحراف استاندارد	انحراف معیار	مقدار بحرانی	۹۵٪ کرانه بالا	۹۵٪ کرانه پایین
بعد انگیزشی <---> بیرونی	۱/۰۰	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۹	۱/۰۰	۰/۸۲	۱/۱۹
بعد انگیزشی <---> خودکارآمدی	۱/۲۲	۱/۲۲	۰/۰۰	۰/۱۰	۱/۰۰	۱/۰۳	۱/۴۴
بعد شناختی <---> ضوابط و ارزش‌ها	۱/۰۵	۱/۰۵	۰/۰۰	۰/۱۱	۱/۰۰	۰/۸۵	۱/۲۹
بعد فراشناختی <---> برنامه‌ریزی	۱/۰۰	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۸	۱/۰۰	۰/۸۴	۱/۱۸
بعد فراشناختی <---> بررسی	۱/۲۶	۱/۲۶	۰/۰۰	۰/۱۰	۱/۰۰	۱/۰۷	۱/۴۷
بعد رفتاری <---> غیرکلامی	۱/۱۳	۱/۱۳	۰/۰۰	۰/۰۸	۱/۰۰	۰/۹۸	۱/۳۰
بعد رفتاری <---> گویشی	۰/۸۲	۰/۸۲	۰/۰۰	۰/۰۶	۱/۰۰	۰/۷۰	۰/۹۷
هوش فرهنگی <---> بعد انگیزشی	۳/۶۶	۳/۶۶	۰/۰۰	۰/۷۶	۱/۰۰	۲/۴۶	۵/۴۳
هوش فرهنگی <---> بعد شناختی	۳/۰۷	۳/۰۷	۰/۰۰	۰/۶۷	۱/۰۰	۲/۰۱	۴/۶۳
هوش فرهنگی <---> بعد فراشناختی	۳/۹۱	۳/۹۱	۰/۰۰	۰/۸۰	۱/۰۰	۲/۶۵	۵/۷۸
هوش فرهنگی <---> بعد رفتاری	۴/۶۶	۴/۶۶	۰/۰۰	۰/۹۳	۱/۰۰	۳/۲۱	۶/۸۳
هوش فرهنگی <---> موفقیت	۶/۶۳	۶/۶۳	۰/۰۰	۱/۲۷	۱/۰۰	۴/۶۵	۹/۶۲
موفقیت ورزشی <---> کسب مقام کشوری	۰/۵۲۲	۰/۵۲۲	۰/۰۰۰	۰/۰۴۲	۱/۰۰۰	۰/۶۰۶	۰/۴۴۲
موفقیت ورزشی <---> دفعات مقام آوری بین‌المللی	۰/۳۰۳	۰/۳۰۳	۰/۰۰۰	۰/۰۳۸	۱/۰۰۰	۰/۳۸۰	۰/۲۲۹
موفقیت ورزشی <---> تعداد مسابقات بین‌المللی	۰/۶۵۸	۰/۶۵۸	۰/۰۰۰	۰/۰۴۴	۱/۰۰۰	۰/۷۴۸	۰/۵۷۴
موفقیت ورزشی <---> تعداد مشارکت در اردوی تیم ملی	۱/۳۰۴	۱/۳۰۴	۰/۰۰۰	۰/۰۶۳	۱/۰۰۰	۱/۴۳۱	۱/۱۸۷

اطلاعات مربوط به ضرایب تأثیر متغیرهای آشکار و پنهان موجود در مدل سنجش رابطه هوش فرهنگی با میزان موفقیت ورزشی ورزشکاران کانوپولو (شکل شماره ۳)، در جدول فوق نشان داده شده است. همچنین جدول شماره ۲، برآورد این مسیرها را به همراه کران‌های بالا و پایین با بازه اطمینان ۹۵ درصد نشان می‌دهد. با توجه به اینکه هیچ

کدام از این کران‌ها شامل عدد صفر نیست؛ بنابراین تمامی این مسیرها در سطح معناداری ۹۵ درصد معنادارند؛ به عبارت ساده‌تر تمامی عوامل استخراج شده هوش فرهنگی با موفقیت ورزشی رابطه مثبت و معناداری دارد.

برای پاسخ به سؤال اول پژوهش، با مراجعه به شکل شماره (۲) (مدل سنجش رابطه هوش فرهنگی با میزان موفقیت ورزشی ورزشکاران کانوپولو) و جدول شماره ۲ (شاخص‌های برگزیده برای ارزیابی کلیت مدل اندازه‌گیری رابطه بین متغیرهای مشاهده شده و پنهان هوش فرهنگی با موفقیت ورزشی)، مشخص می‌شود که عامل هوش فرهنگی با موفقیت ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (۶/۶۳).

برای پاسخ به سؤال دوم این پژوهش، با مراجعه به شکل شماره ۲ و جدول شماره ۲، مشخص می‌شود که بیشترین میزان رابطه هوش فرهنگی با دستیابی به موفقیت بر بعد رفتاری با ضریب ۴/۶۵۵ اختصاص یافته است. همچنین در بین مؤلفه‌های ابعاد چهارگانه هوش فرهنگی، خودکارآمدی در بعد انگیزشی با ضریب ۱/۲۲۱، ضوابط و ارزش‌های فرهنگی در بعد شناختی با ضریب ۱/۰۵۶، مؤلفه بررسی در بعد فراشناختی با ضریب ۱/۲۵۱ و رفتار غیرکلامی با ضریب ۱/۱۳۷ بیشترین میزان رابطه را در دستیابی به موفقیت را داشته‌اند.

جدول شماره ۳، فرضیه شماره سوم پژوهش مبنی بر بررسی وجود تفاوت معنادار عامل هوش فرهنگی و میزان موفقیت ورزشی ورزشکاران زن و مرد کانوپولو تیم ملی ایران را آزمون می‌کند.

جدول ۳. نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه میانگین‌های عامل هوش فرهنگی و سرمایه اجتماعی و ابعاد آن در ورزشکاران زن و مرد

مؤلفه	اختلاف میانگین‌ها	t	درجه آزادی	سطح معناداری
هوش فرهنگی	-۰/۰۰۲	-۰/۰۳	۲۱	۰/۹۷۲
بعد رفتاری	۰/۱۴۷	۰/۴۵۸	۲۱	۰/۶۵۲
بعد فراشناختی	-۰/۴۴۵	-۱/۷۹۰	۲۱	۰/۰۸۸
بعد شناختی	۰/۹۰۶	۰/۳۲۳	۲۱	۰/۷۵۰
بعد انگیزشی	-۰/۰۹۷	-۰/۴۹۳	۲۱	۰/۶۲۷

چنان‌که از جدول فوق مشخص است بین هوش فرهنگی و هیچ یک از ابعاد آن در بین ورزشکاران زن و مرد کانوپولو تیم ملی ایران تفاوت معناداری مشاهده نشد ($P \leq 0/05$).

نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه هوش فرهنگی ورزشکاران کانوپولو تیم ملی ایران با میزان دستیابی به موفقیت ورزشی‌شان با استفاده از رویکرد تحلیل بیزی بود. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که بین عامل هوش فرهنگی و میزان موفقیت ورزشی ورزشکاران کانوپولو تیم ملی رابطه معناداری وجود دارد و طبق داده‌های جدول شماره ۲، میزان تأثیر هوش فرهنگی بر موفقیت ورزشی ۶/۶۳ و در ابعاد چهارگانه هوش فرهنگی شامل ابعاد شناختی، فراشناختی، انگیزشی و رفتاری، بیشترین میزان تأثیر ابعاد بر موفقیت ورزشی به ترتیب بر بعد رفتاری (۴/۶۶)، فراشناختی (۳/۹۱)، انگیزشی (۳/۶۶) و بعد شناختی (۳/۰۷) گزارش شد. همچنین در بین مؤلفه‌های ابعاد چهارگانه هوش فرهنگی، خودکارآمدی در بعد انگیزشی با ضریب ۱/۲۲۱، ضوابط و ارزش‌های فرهنگی در بعد شناختی با ضریب ۱/۰۵۶، مؤلفه بررسی در بعد فراشناختی با ضریب ۱/۲۵۱ و رفتار غیرکلامی با ضریب ۱/۱۳۷ بیشترین میزان تأثیر در دستیابی به موفقیت را داشته‌اند. یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش‌های *Sohrabi & Moharamzade, 2022; ShayestehBorna, 2018; Mousavirad & BahaiiKasmaii, 2018; Feizi, and*

et al., 2017 Zamani and et al., 2013; Rahimi and et al., 2012; Faizi, 2010 and Templer, 2010. مبنی بر اثرگذاری مثبت هوش فرهنگی در دستیابی به موفقیت هم‌راستا و نتایج ناهمخوانی یافت نشد.

متناسب با یافته‌های تحقیق حاضر، مبنی بر نقش کارکردی هوش فرهنگی در افزایش موفقیت تیمی، می‌توان گفت در صورت توجه مربیان و جامعه ورزشی به هوش فرهنگی تیم‌های خود، از این طریق می‌توانند استراتژی‌های مد نظر خود را بهتر اجرا کرده و از طریق ارتقای سطح عملکرد تیم، موفقیت تیم خود را رقم بزنند؛ بدین معنا که بینش و قابلیت‌هایی در فائق آمدن در موقعیت‌های چندفرهنگی، مشارکت در تعاملات بین‌فرهنگی و عمل کردن در تیم‌ها و گروه‌هایی که از نظر فرهنگی متنوعند، فراهم نموده و عملکرد تیم و دستیابی به موفقیت‌های ورزشی‌شان را بالا ببرند البته ذکر این نکته ضروری است که رابطه بین هوش فرهنگی و موفقیت ورزشی، رابطه علت و معلولی نبوده و ممکن است افزایش موفقیت‌های ورزشی از طریق ارتقای سطح عملکرد تیم بر افزایش هوش فرهنگی بازیکنان نیز تأثیرگذار باشد.

از آنجا که هوش فرهنگی به‌عنوان قابلیت فرد برای سازگاری مؤثر با قالب‌های نوین فرهنگی و یادگیری الگوهای جدید در تعاملات فرهنگی و ارائه پاسخ‌های رفتاری صحیح به این الگوها تعریف می‌شود (Earley and Ang, 2003)؛ بنابراین ورزشکاران با هوش فرهنگی بالا در مواجهه با موقعیت‌های جدید با توجه به اطلاعات موجود، یک چارچوب شناختی مشترک تدوین می‌کنند که بینش‌های فردی را برای انتقال و تعاملات میان فرهنگی و حضور در گروه‌های کار چندفرهنگی فراهم می‌نماید (Peterson, 2004) و اطمینان و اعتماد بازیکنان به اینکه قادرند در محیطی که دارای تنوع فرهنگی است، به‌طور تقریباً اثربخشی عمل کنند را فراهم می‌سازد؛ بر این اساس هوش فرهنگی، توانایی بروز عکس‌العمل متقابل و مؤثر بازیکنان در برابر دوستان، حریفان و هم‌تیمی‌هایی است که دارای زمینه‌های فرهنگی متفاوتند؛ به عبارت دیگر، هوش فرهنگی بازیکنان را قادر می‌سازد تا از طریق دانش و آگاهی، تفاوت‌های فرهنگی را تشخیص داده و بتوانند به درستی در مقابل واکنش‌های فرهنگی متفاوت و متنوع سایر بازیکنان رفتار کنند (Triandis, 2006 به نقل از Kalani, Khalifa and Taybi, 2015: 112). با این حال بازیکنانی هستند که دارای هوش فرهنگی بسیاری‌اند؛ این دسته از ورزشکاران، دارای مهارت، خبرگی و حساسیت نسبت به ابزار عاطفی و حرکات بدنی‌اند و با کمترین استرس، با فرهنگ‌های متفاوت منطبق می‌شوند؛ این امر در یک تیم ورزشی گروهی از اهمیت قابل توجهی برخوردار است (Curron, 2007 به نقل از Kalani, Khalifa and Taybi, 2015: 113).

با توجه به یافته‌های تحقیق، اولویت ابعاد هوش فرهنگی به ترتیب بعد رفتاری (۴/۶۶)، فراشناختی (۳/۹۱)، انگیزشی (۳/۶۶) و بعد شناختی (۳/۰۷) بود که این نتایج با یافته‌های Mirvahedi and et al., 2021; Moghiminia, 2018; Valaei, 2018; ShayestehBorna, 2018; Mousavirad & BahaiiKasmiai, 2018; Feizi, and et al., 2017; Badriazarin & hooshang, 2017; Zamani and et al., 2013; Rahimi and et al., 2012; Faizi, 2010, اختلاف مشاهده شده بین اولویت‌ها معنادار و ناهمخوان است.

شاید بتوان این اختلاف را با جامعه‌های مورد بررسی مرتبط دانست؛ زیرا در جوامع مختلف، میزان هوش فرهنگی و ابعاد آن متفاوت است. استراتژی هوش فرهنگی روشی است که یک بازیکن کانوپولو، تجارب بین فرهنگی خود را از طریق آن استدلال می‌کند؛ بدین معنا که بازیکنان فرآیندها و قابلیت‌های فراشناختی و شناختی خود را جهت کسب دانش فرهنگی و شکل‌دهی قضاوت‌ها و تصمیماتشان در مورد خود، دوستان و حریفان بکار می‌گیرند (Kalani, Khalifa and Taybi, 2015: 113). از این‌رو، با توجه به میانگین بدست آمده؛ آزمودنی‌های پژوهش حاضر، هنجارهای فرهنگی را از طریق تعاملات با دیگران بررسی کرده، مورد تأمل قرار

می‌دهند. به عبارت دیگر، ورزشکاران به صورت کارآمدی، برنامه‌ریزی می‌کنند که چگونه به یادگیری در مورد فرهنگ جدید، دست پیدا کنند، قوه ادراک و شناخت خودشان را کنترل می‌کنند و پیشرفت خودشان را در درک جامع و همه جانبه فرهنگ جدید، ارزیابی می‌کنند. طبق یافته‌های تحقیق تأثیر ابعاد فراشناختی و شناختی، انگیزشی و رفتاری در هوش فرهنگی بر موفقیت ورزشی فزاینده است؛ بنابراین شاخص‌های هوش فرهنگی به خوبی توانایی تبیین موفقیت‌های ورزشی را دارند.

طبق جدول شماره ۳، یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از آن است که بین عامل هوش فرهنگی و ابعاد آن در ورزشکاران تیم ملی زن و مرد کانوپولو تفاوت معناداری وجود ندارد. از یک سو متناسب با ماهیت ورزش کانوپولو مبنی بر گروهی و تعاملی بودنش و از سوی دیگر با توجه به خبرگی و سابقه فعالیت طولانی مدت بازیکنان در چنین محیط پویای ورزشی، ویژگی‌هایی همچون مشارکت بسیار در گروه، اعتماد به هم‌گروهی‌ها و گسترش روابط اجتماعی داخلی و خارجی در بین ورزشکاران گسترش یافته است. همچنین شرکت در مسابقات متعدد ملی و بین‌المللی، علاوه بر کسب مهارت و تجربه‌اندوزی فرهنگی در جهت رسیدن به موفقیت به‌عنوان یک هدف مهم ورزشی، ابعاد هوش فرهنگی با زندگی روزمره ورزشکاران عجین شده است؛ بنابراین نبود تفاوت معنادار در هوش فرهنگی و ابعاد آن، بین دو جنس زن و مرد قابل توجیه است.

متناسب با یافته‌های پژوهش مبنی بر وجود رابطه معنادار بین ابعاد و مؤلفه‌های هوش فرهنگی و دستیابی به موفقیت از یک سو و از سوی دیگر قابلیت آموزش‌پذیری ابعاد هوش فرهنگی در قالب فرهنگ ورزشی، پیشنهاد می‌گردد اهمیت سازه هوش فرهنگی و ابعاد آن‌ها در سیاستگذاری‌های فرهنگی و ورزشی مد نظر قرار گیرد. از آنجا که ورزش کانوپولو یک رشته گروهی است و در دستیابی به موفقیت مشارکت و انسجام و سطح عملکرد گروهی ضروری است؛ به مدیران و مربیان ورزشی رشته کانوپولو پیشنهاد می‌گردد طی برگزاری جلساتی از سطوح ابتدایی مهارت تا رسیدن به سطح خبرگی، مفاهیم هوش فرهنگی و کاربرد آن در بهبود عملکرد فردی و گروهی آموزش داده شود تا این امر به موفقیت ورزشی منجر شود.

در یک جمع‌بندی کلی از عناصر کلیدی دستیابی به موفقیت ورزشی ورزشکاران تیم ملی به عنوان سفیران فرهنگی، رشد و تعالی فرهنگی است که تبلور آن را در ارتقای سطح هوش فرهنگی آن‌ها می‌توان رصد کرد.

تقدیر و تشکر

این مقاله مستخرج از طرح پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان) است؛ بدین وسیله از معاونت پژوهشی دانشگاه قردانی و همچنین از کلیه ورزشکاران، مربیان و مسئولان تیم ملی کاناپولو جمهوری اسلامی ایران کمال سپاسگزاری می‌گردد.

منابع

- Ang, S., & Van Dyne, L. (2009). *Handbook of cultural intelligence: Theory, measurement, and applications*. New York: N Sharpe.
- Badriazarin, Y., & Hooshang, T. (2017). The relationship between cultural intelligence and individual performance in employees of Sport and Youth General Office of East Azerbaijan Province. *Journal of Sport Management*, 9(1), 55-70. (Persian)
- Campbell, J. I., & Thompson, V. A. (2012). More power 6.0 for ANOVA with relational confidence intervals and Bayesian analysis. *Behavior research methods*, 44(4), 1255-1265.
- Earley, P. C., & Ang, S. (2003). *Cultural intelligence: Individual interactions across cultures*.

- Faizi, S. (2010). *Comparison of cultural intelligence of male and female sports volunteers of the 10th Cultural-Sports Olympiad of Iranian students*. (Master Master). Tehran, Tehran. (Persian)
- Feizi, S., Montazeri, A., Andam, R., & Hamidi, M. (2017). Analysis of the relationship between cultural intelligence and achievement motivation of sport event volunteers. *Applied Research in Sport Management*, 6(1), 11-20. (Persian)
- Ghasemi, V., Zolaktaf, V., & Nooralivand, A. (2009). *Sociology of Sport (Vandalism And Hooliganism In Football)*. Tehran: Sociologists. (Persian)
- Hemmatinezhad, M., Hoseini, S., Jalili, M., & Panahi, M. (2014). The relation of cultural intelligence whit the decision-making style of sport. *Coachesm Journal URL.3*.(Spl Issue), 24-29.
- Kalani, A., Khalifa, N., & Taybi, S. (2015). The role of cultural intelligence dimensions in facilitating team cohesion of Iranian Premier Volleyball League players. *Human Resources Management in Sports*, 2(2), 115-105. (Persian) doi:10.22044/shm.2015.607
- Kumar, N., Che Rose, R., & Sri Ramalu, S. (2008). The effects of personality and cultural intelligence on international assignment effectiveness: A review. *Journal of Social Sciences*, 4(4), 320-328.
- Livermore, D. (2011). *The cultural intelligence difference-special eBook edition: Master the one skill you can't do without in today's global economy*: Amacom.
- Livermore, D. (2015). *Smart Cultural Leadership, The New Key to Success* (S. Alaei, Trans.). Isfahan: Islamic Azad University. (Persian)
- Lok, S. (2019). *How does a facilitator's perspective of cultural intelligence influence Chinese sport and recreation participation?* Auckland University of Technology.
- Mirvahedi, L., Meshkati, Z., Badami, R., & Faeghi, S. (2021). A meta-analysis on cultural intelligence outputs of Iranian sports community with emphasis on its effects. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 20(52), 41-58. (Persian)
- Moghiminia, P. (2018). *Predicting team effectiveness based on cultural, emotional, and social intelligence in students participating in the 13th Sports Olympiad*. (Master). Birjand University, Birjand. (Persian)
- Moody, M. C. (2007). *Adaptive behavior in intercultural environments: The relationship between cultural intelligence factors and big five personality traits*. George Washington,
- Mousavi, A., & VaezMousavi, M. (2015). Introducing the Sport Success Scale (SSS). *Motor Behavior*, 7(19), 42-123. (Persian)
- Mousavi Rad, S. T., & Bahaii Kasmali, Z. (2018). Enjoyment of leisure time physical activity with cultural intelligence and demographic parameters. *Applied Research in Sport Management*, 7(1), 33-43. (Persian)
- Movahedi, A. (2022). Sport Sociology. *Strategic Sociological Studies in Sport*, 1(1). (Persian). doi:10.30486/4s.2022.1950955.1015
- Ng, K.-Y., Van Dyne, L., & Ang, S. (2012). *Cultural intelligence: A review, reflections, and recommendations for future research*. Washington DC: American Psychological Association.
- Payandeh Najafabadi, A., & Omidi Najafabadi, M. (2013). *Confirmatory structured analysis: Path analysis structured equation modeling using liserel 8.72 & AMOS*. Shahid Beheshti University Publications, First Edition, Tehran. (Persian)
- Rahimi, M., Keshtidar, M., & Khoshbakhti, C. (2012). Assessing the level of cultural intelligence of the managers of selected federations in the country and examining its relationship with the transformational leadership style. *Sports Management Studies*, 14, 191-208. (Persian)
- Rockstuhl, T., & Van Dyne, L. (2018). A bi-factor theory of the four-factor model of cultural intelligence: Meta-analysis and theoretical extensions. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 148, 124-144.
- Shayesteh-Borna, A. (2018). *The relationship between leadership styles and cultural intelligence of coaches with the successful motivation of the first division Futsal League Players*. (Master). Islamic Azad University, Quds Branch. (Persian)
- Sohrabi, Z., & Moharamzade, M. (2022). Classification sport managers through communication skills and cultural intelligence in sports organizations. *Strategic Sociological Studies in Sport*, 1(1). (Persian)

- Templer, K. J. (2010). Personal attributes of expatriate managers, subordinate ethnocentrism, and expatriate success: A host-country perspective. *The International Journal of Human Resource Management*, 21(10), 1754-1768.
- VaezMousavi, M., & Mosabi, F. (2013). *Sports Psychology*. Tehran: Organization for the study and compilation of university humanities books (Saamt). (Persian)
- VaezMousavi, M., & Mousavi, A. (2015). Effective factors in sport achievement based on related theories and models. *Sport Psychology Studies (ie, mutaleat ravanshenasi varzeshi)*, 3(10), 25-50. (Persian)
- Valaei, M. (2018). *Investigating the relationship between cultural intelligence and organizational intelligence on job performance of physical education teachers in Amol*. (Master). Mazandaran University, Babolsar. (Persian)
- Zamani, A., Zamani, M., & Abbasi, A. (2013). The place of culture and the role of cultural intelligence in mountaineering trips. (Persian) Retrieved from <http://tehranclimbing.club/articles/139201241397/%D8%AC%D8%A7%DB%8C%DA%AF%D8%A7%D9%87-%D9%81%D8%B1%D9%87%D9%86%DA%AF-%D9%88-%D9%86%D9%82%D8%B4-%D9%87%D9%88%D8%B4-%D9%81%D8%B1%D9%87%D9%86%DA%AF%DB%8C-%D8%AF%D8%B1-%D8%B3%D9%81%D8%B1%D9%87%D8%A7%DB%8C-%DA%A9%D9%88%D9%87%D9%86%D9%88%D8%B1%D8%AF%DB%8C/>